

Simona Kranjc
 Filozofska fakulteta v Ljubljani

UDK 886.3.09-31 Ingolič A.

Vplivi na ljubezensko tematiko in erotiko v Ingoličevih predvojnih romanih¹

1. Ingoličevi predvojni romani in njihova geneza

Anton Ingolič se je s svojimi predvojnimi deli ob Prežihovem Vorancu, Mišku Kranjcu in Cirilu Kosmaču uvrstil med značilne pisatelje socialnorealistične proze. Po obsegu svojega dela spada med najplodnejše, vendar je večina njegovih del izšla šele po vojni. Ker je predvojnih romanov le pet,² pa še teh ne prištevajo vedno k predvojnim - Matevž Visočnik in Žeja sta namreč izšla šele po vojni - so v literarni zgodovini deležni manj pozornosti. Počasi tonejo v pozabo, njihovo mesto pa prevzema povojni opus, predvsem mladinska književnost in besedila, ki obravnavajo izseljensko tematiko. Vsekakor pa zavzema vidno mesto med slovenskimi socialnimi realisti med svetovnjima vojnoma.

Anton Ingolič je svojo pisateljsko pot začel tako, kot so jo pred njim že številni, ki so kasneje postali velika imena narodnih književnosti in svetovne literature. Svoje krajše spise je objavljajal v raznih listih (Mladika, realni list Prelom), vendar je kot šestošolec - v šolskem letu 1925/26 - spoznal, kako pomembno je, da se čim več nauči, da bodo potem njegovi literarni izdelki boljši, jezik bolj tekoč. V svoji avtobiografiji *Moje pisateljevanje* pravi: "Kolikor bolj sem se poglobljal v branje zahtevnejših domačih in svetovnih pisateljev, toliko bolj sem spoznaval, kako bedni so moji literarni izdelki, ne samo zaradi okornega izražanja, pač pa tudi zato, ker sem premalo poznal življenje. Vse, kar sem dotlej napisal, so - kakor zdaj gledam na tisto svoje pisanje - bili zgolj skromni poizkusi, kako preleti v stavke, česar je bilo prepolno moje za vse, kar se je dogajalo okoli mene in v meni, dovzetno srce."³

Poslej se je še bolj posvetil branju in opazovanju življenja, ki ga je obdajalo. Rečemo lahko, da so se že tedaj v mladem fantu oblikovali zarodki "dokumentarno gradivske metode"⁴ in ta je kasneje postala ena izmed pomembnejših metod, "s katero si pripravlja motivno podlago"⁵.

Leta 1932 se je lotil prvega daljšega besedila, avtobiografske povesti *Mlada leta*. Poleti se je z družino preselil v Dornavo, oddaljeno le sedem kilometrov od Ptuja.

¹ Razprava je odloemek iz diplomske naloge z naslovom *Raziskovanje vplivov na Ingoličeve predvojne romane*, ki je leta 1992 pod mentorstvom prof. dr. Evalda Korena nastala na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo.

² *Lukarji* so izšli 1936. leta, *Soseska* 1939., *Na splavih* leta 1940, po vojni pa še romana *Matevž Visočnik* in *Žeja*, nastala že pred vojno.

³ Anton Ingolič (1980). *Moje pisateljevanje*. Ljubljana: Mladinska knjiga, str. 19.

⁴ Janko Kos (1987). *Primerjalna zgodovina slovenske literature*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, Partizanska knjiga, str. 234.

⁵ Prav tam, str. 234.

Dornava - srce Lukarije. Dejstvo, ki nikakor ni brez zveze z Ingoličevim romanom Lukarji. Lukarsko življenje ga je privlačilo že v otroštvu. Pogosto je opazoval može in žene ter otroke, ki so na vozovih, podobnih ciganskim, po vaseh ponujali v vence spleteni luk. Prisluškoval je njihovi govorici, čeprav je ni dobro razumel, in si želel, da bi se tudi on odpeljal z njimi po beli cesti kam daleč v neznano. Svoje privlačnosti lukarsko življenje ni izgubilo niti potem, ko je zaživel v njegovem središču. Še več. Postalo je motivna baza Ingoličevega prvega večjega proznega dela - romana, ki je najprej nosil naslov Zemlja in ljudje, na predlog dr. Maksa Šnuderla, urednika Tiskovne založbe, pa ga je nato preimenoval v Lukarje.

Že iz naslovov Ingoličevih predvojnih romanov je razvidno, da se je loteval predvsem snovi, ki še niso bile literarno obdelane. Prvi je opisal življenje lukarjev in splavarjev. Bil je tudi med prvimi, ki so literarno upodobili svet haloških viničarjev (v romanu Žeja). Les mu je bil že od otroštva blizu, saj je bil mizarjev sin. To biografsko dejstvo je bilo ena izmed spodbud za zasnovo cikla o lesu, kamor spadajo romani Soseska, Na splavih in Matevž Visočnik.

2. Raziskovanje vplivov na Ingoličeve predvojne romane v slovenski literarni zgodovini in kritiki

Samo z vprašanjem vplivov na Ingoličeve predvojne romane se ni ukvarjala nobena študija, pač pa so na možnosti vplivanja namigovali nekateri kritiki že ob izidih posameznih romanov.

V Slovincu leta 1939 je Tine Debeljak povezoval snov Lukarjev z naturalizmom Zolajeve Zemlje. Predvsem so z Zolajevim vplivom povezovali zasebno življenje junakov in njihovo erotiko (Pregelj v DiS, 1936, in T. Debeljak v Slovincu, 10. 1. 1937). Poleg Zolaja je po Pregljevem mnenju na Ingoličeve opisanje erotike vplival tudi moderni ruski roman, vendar izrecno ne navaja nobenega naslova. Ko se govori o vplivih na Ingoličev predvojni roman, se najpogosteje pojavlja Reymontovo ime. Podobnosti med njegovimi Kmeti in Ingoličevimi Lukarji ter Sosesko ugotavljajo Pregelj v Domu in svetu, 1936, J. Liška v Ljubljanskem zvonu, 1937, J. Moder v Mladiki, 1939, kasneje pa še Slodnjak; sladnji pravi, da je Ingolič v Lukarjih na začetku snov organiziral ob zgledu Reymontovih Kmetov, ki da so vplivali tudi na zasebno življenje kmetov v Lukarjih. Toda nobeden od navedenih piscev ne spregovori o kakem konkretnem motivu, kjer se kažejo vplivi. Tudi Zdravec v Zgodovini slovenskega slovstva ugotavlja Reymontov vpliv, predvsem ob prizorih, kjer so opisane delovne navade, in ob motivu človekovega razmerja do zemlje. Tu pa je po Zdravčevem mnenju viden tudi vpliv Hamsunovega romana Blagoslov zemlje.

Konkretno o vplivu na katero literarno osebo spregovori le Legiša v Zgodovini slovenskega slovstva; opaža podobnosti med Cankarjevim Jernejem in Jernejem iz Lukarjev, vendar o tem ne spregovori nadrobneje.

O Ingoličevi navezanosti na Zolajev vzorec naturalističnega kmečkega in proletarskega romana, vidni v pripovedni tehniki in dokumentarnografski metodi, na kratko spregovori tudi Janko Kos v Primerjalni zgodovini slovenske literature.

Te kratke izjave posameznih kritikov in literarnih zgodovinarjev o vplivih na Ingoličeve predvojne romane tega vprašanja niso izčrpale, marveč so dale le iztočnice za nadaljnje raziskovanje.

3. Vplivi na ljubezensko tematiko in erotiko v Ingoličevih predvojnih romanih

Ob izidu Lukarjev je katoliško kritiko najbolj zbudla erotika, ki da je nemoralna in neprimerna za roman. Verjetno se jim je zdel zelo nemoralen in neprimeren motiv ljubezni med bratom in sestro, ki ga najdemo na prvih straneh Lukarjev.

Nana in Tomaž sta bila kočarja. On je bil slaboten in boječ fant, ki je napravil tisto, kar mu je naročila sestra. V koči sta živela sama. Osamljenost ju je pripeljala do spolnega razmerja. O tem so ljudje v začetku veliko govorili, župnik jima je celo prepovedal živeti pod isto streho, a se je z leti stvar pomirila. Po spovedi in opravljeni pokori sta brzdala svojo strast, vendar je znova zagorela neke noči, ko so se vračali s sejma.

“Živo se je [Tomaž] spominjal, da sta mnogokrat, ko sta se tod vračala ponoči domov, zavila v gozd. Tudi Nani se je zbudilo v spominu. Že prej, ko je sedela na vozu, je mislila ves čas na to. Toda njena obljuba na Svetih gorah jo je begala. A čedalje manj. Ko jo je Tomaž potegnil za seboj, mu je voljna sledila.” (Lukarji, 46)⁶

Njuno početje se je torej pretrgalo le zaradi zaobljube. Po veselem večeru, preživetem v gostilni, pa so v obeh popustile vse moralne in verske zavore. Popustila sta svojim željam in se prepustila ljubezenskim čarom. Usoda je hotela, da se je prav tisto noč zgodil umor. Tomaž je bil ubit, ne da bi dobil odvezo za storjeni greh, kar je Nano tako dolgo težilo, da se ji je od teže, ki je pritiskala na njeno dušo, zmešalo in je na koncu tudi sama umrla. Ponoči pred svojo smrtjo je Tuniki, Jernejevi hčerki, ki je prebivala pri njej, povedala, da jo iz gnojišča kliče otrok. Tunika je vsa prestrašena zbežala, Nano pa so drugo jutro našli zmrzjeno ob razkopanem gnojišču. Duše ji torej ni težila samo bratova smrt brez odveze, marveč tudi umor lastnega otroka, ki ga je spočela z bratom. Bremena kljub molitvi in pokori, ki si jo je zadala, ni mogla nositi.

Motiv ljubezni med bratom in sestro najdemo tudi v Zemlji. Javna skrivnost, o kateri vsi govorijo, nihče pa ne ve, ali je resnična, je, da imata Palmyre in Hilarion spolno razmerje. Hilarion je umsko nezrela oseba, vendar ni poslušen in miren brat, kakršen je Tomaž. Krvoskrunsko razmerje se pri Zolaju zgodi zaradi sestrinega usmiljenja in žrtvovanja za brata.

“/Ni/a dnu temačne razumnosti brezpravnih prizemeljskih bitij, ki še ljubezen ni marala zanju, še sama nista vedela, kako se je zgodilo: nagonsko in brez privolitve razuma sta se zblížala, njega je gnala živalska sla, njo je uklonila predana dobrota, oba pa je zanesla želja po trenutku topline sredi ledenih razvalin.” (Zemlja, 137)⁷

Motiv pri obeh parih je enak - iztrgati se iz objema samote, pregnati mraz iz duše in telesa. Razum je bil v obeh primerih poražen. Prevladal je živalski nagon po parjenju, izbira ustreznega partnerja pa ni bila mogoča. Palmyre je bila klicana k župniku in ta ji je zagrozil, da pojdeteta v pekel. Njunega greha niti pred župnikom ni priznala, saj zanjo ni bil greh imeti razmerje z bratom.

“Sestra sem mu, čemu bi mu ne bila še žena, ko ga nobeno dekle ne mara?” (Zemlja, 136)

Brata je razglasila za nedolžnega, ona sama pa se čuti odgovorno za svoja dejanja. V bratu se je sčasoma okrepil živalski nagon, zato jo je čedalje pogosteje pretepal. Vsa trpeča in izčrpana je umrla sredi žitnega polja, kjer je pomagala žeti.

Motiva sta si podobna, razpleta pa se nekoliko razlikujeta. Pri Ingoliču pri obeh partnerjih obstaja občutek krivde, zavest, da počneta nekaj nemoralnega, celo prepovedanega. Tega se niti Hilarion niti Palmyre ne zavedata. Niti Palmyre, ki umsko ni omejena, kot je to njen brat, o tem početju ne razmišlja kot o grehu. Kljub razlikam pa podobnost med motivoma pregrešne ljubezni obstaja.

Z ljubezensko tematiko je tesno povezan motiv umora novorojenčka, ki smo ga že omenili pri Nani iz Lukarjev. Pogosti so umori novorojenčkov v Hamsunovem Blagoslovu zemlje. Inger se znebi svoje komaj rojene deklice, ker ima zajčjo ustnico. Pokoplje jo v bližini hiše. Barbro rodi ob potoku in fantka tam tudi pokoplje. Toda to ni njen prvi umor. Svojega prvega otroka je pred tem že odvrгла v morje. Prvega ni mogla obdržati, ker ni bila poročena, drugega pa ni hotela, ker bi jo otrok privezal na hišo in moškega, ki ga ni ljubila. Ingoličeva Nana je otroka zakopala v gnojišče, ker je bil sad prepovedane ljubezni z bratom. Njen zločin je ostal skrit javnosti, toda kazni ni ubežala. Kaznovala jo je njena vest, ki jo je težila. Inger so odkrili in je bila zaprta, medtem ko je bila Barbro za drugi zločin oproščena, prvega pa sploh niso odkrili.

⁶ Anton Ingolič (1936). *Lukarji*. Maribor: Tiskovna založba O. Z. Z. O. Z.

⁷ Emile Zola (1971). *Zemlja*. Prevedel Jaroslav Skrušny. (Izbrana dela Emila Zolaja 9). Ljubljana: Cankarjeva založba.

Tudi tu iz že znanih razlogov, Ingolič namreč pred drugo svetovno vojno Zolajeve Zemlje ni prebral, verjetno ne gre za vpliv, marveč za analogijo.

Vrnimo se k ljubezenski tematiki, bolje rečeno, k erotiki. Kritika je Ingoliču očitala preveč naturalistično opisane ljubezenske scene. Erotike je v Ingoličevih predvojnih romanih res precej, vendar se nikjer ne spušča v take podrobnosti, kakor jih srečamo na primer v Zemlji. Ljubezenska razmerja so pač del življenja, so nekaj naravnega, vsak dan se srečujemo z njimi, zato se jih ne izogiba. Prav tako se ne izogne Aninemu porodu v hlevu občestne gostilne. Gre za naravni cikel, v katerem se vrstijo rojstva, smrti, ljubezni in prepiri. Če pisatelj želi ustvariti zvesto sliko nekega življenja, mora vse to upoštevati.

Kaže pa pri tem opozoriti še na motiv poroda. Scena Aninega poroda je res naturalistična, vendar podrobnosti niso izražene, medtem ko se pri Zolaju v Zemlji srečamo z natančnim opisom Lizinega poroda, sočasnega z otelevitvijo njihove krave. Očitna je podobnost med porodoma v obeh romanih. V obeh primerih imata precejšnjo vlogo tudi živali. Pri Zolaju gre za kravo, ki Lizi povzroča dosti več skrbi kakor njen lastni porod. Pri Ingoliču pa Anin konj prikljiče ljudi, da ji pridejo pomagat. Porod obe ženski preseneti med delom, Ano celo daleč od doma. Ingolič se ob občutljivih zadevah, ki jim je pot v književnost odprl šele naturalizem, ne spušča v podrobnosti.

Spolnost je čutiti in vsakem koraku. Ko spomladi vzbrsti narava, se prebudi tudi človeška sla. Možje varajo žene, žene može, v poletnih nočeh dekleta postajajo ženske. Za nekatere se s tem začenja križev pot nesreče in zasmehovanja, za druge je to le uvertura v zakonsko življenje. Rojevajo se nesrečne ljubezni, ki vodijo v pogubo. Pogosto pojavljanje spolnosti v vseh Ingoličevih predvojnih romanih spominja na roman ruskega romanopisca Arcibaševa z naslovom Sanin. Toda pri Ingoliču spolnost in ljubezenska tematika nista prežeti s pesimizmom, ki je pri Arcibaševu pogosto povezan še z nihilizmom. Čeprav je Ingolič v Nemiru mladostnika zapisal, da so na njegovo literarno ustvarjanje močno vplivali spolni prizori iz Sanina, pa je verjetneje, da je predvsem v Lukarjih močnejši Reymontov vpliv. Pri Arcibaševu je ljubezensko čustvo nekako izumetničeno, spolnost je za literarne osebe le sredstvo proti dolgčasu. Gre za spolnost zaradi spolnosti. Partnerje in partnerke se izbirajo glede na njihovo družbeno veljavo. Pri Ingoliču in Reymontu pa je ljubezensko čustvo bolj naravno. Spolnost se pojavlja kot naravna potreba, kot nagon, ki ga je treba potešiti. Lukarji so strastni ljudje. Poleg zemlje, ki jo strastno ljubijo, svojo strast razdajajo tudi v ljubezenskih razmerjih.

"Toda prav ta njegova /Martinova/ strast, s katero je v njej /Poloni/ zbudil žensko, močno in prav tako strastno, jo je spet pahnila v njegov objem. /.../

Vedno je bilo tako: Polona in Martin sta spila dve, tri steklenice, potem pa odšla v hišo nad kletjo, odkoder ju dolgo ni bilo." (Lukarji, 180-181)

Ingolič na spolnost le namiguje. Čeprav Polona sklene, da bo razmerje z Martinom končala, jo vedno znova premami. Lepa beseda ali dve, pogled in vino jo pritegnejo v njegov objem, kjer se počuti žensko. Podrobnosti Ingolič izpušča, za Zolaja pa tega ne bi mogli reči. Nasprotno pa Reymont uporablja podobno dikcijo kot Ingolič, kadar govori o spolnosti, ki je tudi v Kmetih ne manjka.

Značilno je tudi podobje, ki se kaže v obeh romanih, v Kmetih in Lukarjih. Primere v zvezi s prepovedanimi ljubezenskimi razmerji so v Kmetih vzete iz živalskega sveta.

"/.../ Anin dedec... goni se za Jagno kakor pes... /.../ /S/aj so kakor psi za kuzlo, tako se vsi fantje pojajo za njo." (Kmetje, II23)⁸

Da se gonijo ali pojajo, pravimo za živali, kadar zadovoljujejo svoj nagon. Jagna pa je kakor kuzla, ki je predmet njihovega živalskega pohlepa.

⁸ W. S. Reymont (1973). *Kmetje*. Prevedel Janko Moder. (Nobelovci 1-4). Ljubljana: Cankarjeva založba.

Podobna je tudi Ingoličeva metaforika.

"Ti si vlačuga, saj ti laziš za menoj vsa leta kot psica!" je bruhnilo iz Martina." (Lukarji, 184)

Martin uporabi živalsko primero za označitev Poloninega ravnanja. S tem se hoče umiti in znebiti svoje krivde za njuno neuspelo zvezo, temelječo le na strasti. Med njima ni prave ljubezni, medsebojnega zaupanja. Z vlačugo imenuje Polono, čeprav ta v resnici spi le z njim in mu je podarila vso svojo mladost, on pa ji je v zameno za to dal nekaj ur slastnega opoja in mesece obupa. S tem stavkom je Martin dobro označil samega sebe, čeprav je svoje lastnosti pripisal Poloni. V Kmetih vsi lazijo za Jagno, v Lukarjih pa se za vsemi podi Martin. Položaj je torej diametralno nasproten.

Med ljubezenskimi motivi so pogosti ljubezenski trikotniki. Pojavijo se tudi v Ingoličevih predvojnih romanih. Razplet ljubezenskega trikotnika v romanu Na splavih je podoben razpletu v Kmetih. Ljubimca, Marko pri Ingoliču in Antek pri Reymontu, se na koncu vrmeta k ženama, ki ju čakata, odpuščata in bolj kakor za svojo srečo skrbita za srečo svojih mož.

Ljubezenski trikotnik v Žeji pa je analogen ljubezenskemu trikotniku iz Zemlje. Pri Zolaju ga sestavljata dve sestri in mož, pri Ingoliču pa dva brata in žena. Ker priložnost dela tatu, kakor pravi pregovor, se razvija erotično razmerje. Pri Ingoliču se Veseličeva žena znajde sama z moževim bratom Jurjem, ko nadomešča bolnega moža pri delu. Sčasoma ga nadomesti tudi v zakonski postelji. Ko Veselič za to izve, hoče ljubimca ubiti, vendar mu tašča dejanje prepreči. Veselič se nazadnje sprijazni s svojo usodo.

V Zemlji pa se Françoise upira pohotnim svakovim napadom. Ko žena Liza izve za moževo početje, prigovarja sestri, naj popusti in se mu vda, saj se bo tako v hišo znova naselilo prijetnejše razpoloženje. Françoise se sicer upira, vendar čedalje hujšim pritiskom ni vedno kos. Da bi svaku ubežala, se poroči, vendar niti potem ni varna. Ko je Françoise tik pred porodom, jo Nergač posili, pri tem pa mu pomaga tudi žena. Françoise ob tem nasilnem dejanju spozna, da v resnici ljubi moža svoje sestre, toda tega ne more priznati, zato jima grozi. Sestra jo v navalu besa zabode s koso.

Oba ljubezenska trikotnika se končata s smrtjo enega izmed udeležencev, druga dva pa živita naprej.

Na ljubezensko tematiko in erotiko v Ingoličevih predvojnih romanih sta vplivala predvsem dva romana, to so Reymontovi Kmetje in Arcibašev Sanin, ob motivu ljubezenskega trikotnika pa opazamo analogijo z Zolajevo Zemljo.

4. Zaključek

1. Že geneza Ingoličevih predvojnih romanov daje slutiti, da gre za dela, ki jih je napisal pisatelj realist. Metoda, ki jo je pri tem uporabljal, je dokumentarnogradivska. Podobno kot Zola se je Ingolič s tematiko, ki jo zajemajo njegovi romani, podrobno seznanil na terenu, kjer je zbiral gradivo. To je potem dopolnil še s študiranjem literature. Šele tisto, kar je videl in doživel, je lahko s pomočjo svoje domišljije prenesel na papir. Dogajanje v njegovih književnih besedilih torej temelji na realnih dogodkih in ni le fikcija.

2. Kritika je bila ob izdajah Ingoličevih predvojnih romanov razcepljena na dva pola: levičarska jih je ocenjevala kot pozitivne, desničarska pa kot negativne. Prvi so hvalili njegove napredne ideje in obravnavanje polpretekle zgodovine, na primer agrarne reforme, ki je pomembno oblikovala življenje ljudi, literarno oblikovanje novih tem, na primer lukarstvo, splavarstvo. Drugi so grajali naturalistično opisano erotiko, ni jim bil všeč lik župnika v Lukarjih. Največ pozornosti sta obe strani posvetili pisateljevemu prvencu - romanu Lukarji.

3. O vplivih na Ingoličeve predvojne romane je bilo doslej napisanega le malo. Nekateri kritiki so ob posameznih romanih omenjali imeni Reymonta in Zolaja, Zadravec je dodal še Hamsuna. Vsi ti naj bi bili vplivali na izoblikovanje snovi ter na osebno življenje kmetov, predvsem na njihovo erotiko. Kos pa omenja Zolajev vpliv v zvezi z ustvarjalno metodo.

Na Ingoličeve predvojne kmečke romane (Lukarji, Soseska, Žeja) je, kakor je pokazala naša analiza, vplival predvsem Reymont z romanom Kmetje. Ti vplivi so vidni v oblikovanju literarnih oseb, v kolektivnih prizorih, motivih narave in verski tematiki.

Ukvarjali pa se nismo le z vplivi, marveč tudi z analogijami. Kar zadeva erotiko, so vidne podobnosti z Zolajevo Zemljo. Največja podobnost je v motivu erotičnega razmerja med bratom in sestro, ki se pojavlja tako v Zemlji kot v Lukarjih. Analogija obstaja tudi med ljubezenskima trikotnikoma v Zemlji in Žeji.

Simona Kranjc

UDK 886.3.09-31 Ingolič A.

SUMMARY

**INFLUENCES ON THE THEMES OF LOVE AND EROTICISM IN
INGOLIČ'S PRE-WAR NOVELS**

The article follows the making of the pre-war novels by Anton Ingolič (Lukarji 1936, Soseska 1939, Na splavih 1940, Matevž Visočnik 1941, and Žeja 1941). The method used by the writer can be described as a documentary-archival one. Plots in Ingolič's pre-war literary texts are therefore based on real events and are not sheer fiction. Ingolič introduced into Slovene literature the motives of the Haloze and the Dravsko polje region, and he became together with Prežihov Voranc, Miško Kranjec and Ciril Kosmač one of the characteristic writers of social-realist fiction.

Ingolič's contemporaries on the occasion of individual publications of his novels traced the influences of the modern Russian novel, of Zola and Reymont's *Peasants*. The article discusses the influences on the erotic and love themes in Ingolič's pre-war novels. Together with the influence of Reymont's *Peasants* and Arcibašev's *Sanin* there is visible also an affiliation with Zola's *Earth* in the motive of a love triangle.